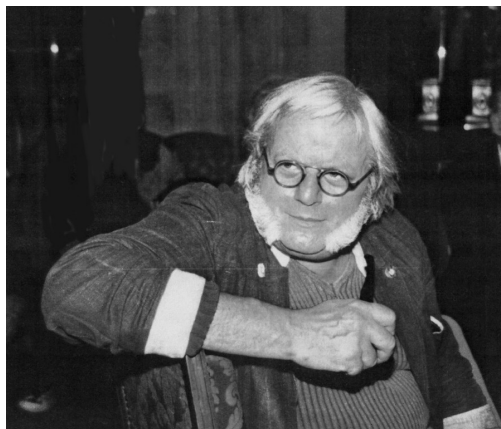

Едуард Дајч

АНТИГОНА НА КОЛХИДИ

завршна трагедија тебанске тетралогije

Др ЕДУАРД А. ДАЈЧ (1948 –), лекар (спец. анест. и реан.), историчар (природних) наука, драмски писац, рођен је у Београду у коме је и све школе завршио. Дrame: *Седморица (војсковођа) против Тебе*, *Антигона на Колхиди*, *Плава књига о српском ишћању* (са др Владаном Ђорђевићем), *Бела књига о српском ишћању* (такође са Владаном), *Посијанак континента и океана*, Сатирске игре *Сонетиана*, *Белерофон*... Епопеје: *Херојски хаксабиблон* (8.500 стихова), *Херојски додекабиблон* (7.500 стихова)... преводи и реконструкције: Хомерова *Одисеја* (12.500 стихова), Еврипидова *Ипсила* (1.800 стихова), Казантзакисова ве'банка... историја науке: *Еразистирај са Самоса – антички Харвеј*, *Алкмеон из Кројона – оца научне медицине*...

Едуард ДАЈЧ

АНТИГОНА НА КОЛХИДИ

завршна трагедија тебанске тетралогije

ЛИЦА:

<p>АНТИГОНА – тебанска принцеза</p> <p>АМФИАРАОС – стари аргонаут</p> <p>КРЕЗОС – кормилар Антиаргоса</p> <p>ГРИВАС – заповедник горње палубе</p> <p>МОМОС – заповедник доње палубе</p> <p>ПОЛИОРКЕТ – заповедник лађе</p> <p>ЉУКАС – заповедник пловешег позоришта</p> <p>Глумци у сатирској игри <i>Сонестини</i>:</p> <p>СОНЕСТИНА – девица са проблемом</p> <p>САТИР – раздевичитељ са проблемом</p> <p>ПОТАМОС – Сонестинин отац</p> <p>СВЕТИ ХРАСТ – пријатељ Потамоса</p>	<p>Глумци у херојској драми <i>Белерофон</i>:</p> <p>БЕЛЕРОФОНТ – јунак без мане и страха</p> <p>АКРЕП – антијунак без мане и страха</p> <p>ДЕВИЦА – (она иста из <i>Сонестине</i>)</p> <p>ХИМЕРА – троглава аждаја</p> <p>ХОР АКРЕПА – 3-5 лица</p> <p>БОГ ДУГОНГ</p> <p>ДУГОНШКИ ХОР НЕРАИДА – 7-9 лица</p> <p>Нема лица:</p> <p>ВЕСЛАЧИ (6 лица) – стално марширају са веслима о рамену</p> <p>МОРНАРИ НА ЈАРБОЛИМА (6 лица) – стално висе на јарболима и конопцима</p> <p>ПОСАДА ПЛОВЕЋЕГ ПОЗОРИШТА (6 лица)</p>
--	--

АНТИГОНА НА КОЛХИДИ
уводна или завршна реч

Завршна трагедија тебанске тетралогije (прва трагедија – *Еврипидова Иисийила* у мојој реконструкцији, друга трагедија – *Седморица пројив Тебе*, трећа трагедија – *Антигона на Колхиди*, сатирске драме – *Сонесийина* и *Белерофоний**) која у себи укључује и две сатирске драме (те на тај начин заокружује тетралогiju) описује збивања на лађи “Антиаргос” у току пловидбе Понтом према Колхиди. Поход има циљ да врати златно руно које је отео Јасон те да тако спречи настанак одн. наставак трагедија аргонаутског и тебанског циклуса (дакле од *Медеје* до *Антигоне*).

Да ли су јунаци драме у томе успели сазнаће пажљиви читаоци одн. учесници. Да ли судбина и слободна воља одређује наше животе кључно је питање које постављам а који одговор дајем зависиће како од нашег тумачења тако и од нашег учествовања. У томе нам може помоћи *Лидски одломак* из *Иисийиле* који Еврипид започиње овако:

“Смртни то јесте грех када помисле људи
да нас богова нема већ само да судба постоји
јер ако ова постоји шта ће нам богови онда?
Ал’ ако богова има, ако они постоје,
судбина не треба ником, залудна она јесте!

А ја овако настављам:

Живот одређују само, његов исход и ток
једино дела наша, пређашња, садашња, сва
и залуд смртници стога неког оптужују бога
као да бесмртан неко смртноме завидет може,
или ту судбу клету: зла срећа, несрећа кажу
када учине глупост, јер само управо тако,
само због глупости своје у невоље упадну разне
залудне, непотребне**...

У Београду јуна 1999.

Едуард А. ДАЈЧ

* *Белерофоний* је, заправо, херојска драма сатирског садржаја.

** Ради веће прецизности видети *Иисийилу* у “Театрону” бр. 104.

АНТИГОНА НА КОЛХИДИ

СЦЕНА – горња палуба лађе “Антигарџос”. Сва су једра подигнута али млохаво опуштена пошто је бонаца. Сви несмирљиво чекају да ветар дуне али дашка ниошкуда. Ознојени су и пренапрегнута али, ипак, не и очајни.

ХОР
НЕРАИДА: Дугонже, моћни боже, учитељу свих људи велику откриј нам тајну због чега ови јунаци сланим стазама плове без јасног, изгледа, циља. Они, додуше, тврде да им је наводни циљ удаљена Колхида да би вратили руно које је отео Јасон пре неких двадесет лета. Мора да намере друге, изгледа вешто скривене, има посада храбра, јер сумануто је збиља враћати неко руно што заборављено јесте – нико се не сећа њега, нико не жуди за њим! Једини јасан разлог за ову пловидбу има принцеза Антигона, која у лежалци дрема, што даху ледене смрти у задњи утече час – јер да оклеваше мало зазидана би била што свога сахрани брата плашећ’ се божјег гнева. Ал’ ако је за њу ова пловидба спас због чега остали плове кад их не јури нико? Знамо шта ћеш нам рећи, Дугонже, моћни боже, да они од досаде беже која је за јунаке што су на овој лађи од црне смрти гора. Зато си убеђен тврдо да су им намере јасне: доколичари су они што лутају тек тако, да се забаве само а себи поставе циљ не ради користи неке већ, просто, само да знају где први престаје поход и када почиње нови. Живот јесте за њих велико путовање стално, без краја и конца, са циљевима разним и начинима многим – јуначким ако се мора, лагодним ако се може... Ал’ ено чује се гласно – осматрач грлати виче: “Полудесно од прамца оштро се види стење!”

ОСМАТРАЧ
СА ЈАРБОЛА: Ахоој о кормилару, полудесно од прамца оштро се види стење, злокобно црно неко!

- КОРМИЛАР Полудесно од прамца оштро се види стење
КРЕЗОС: што уписано није на овој карти што имам.
Због чега дадосмо новце и ону камили приде
што срцу мила ми беше – једина успомена
из мога родног краја, за ову безвезну карту
коју за наше новце, тупави купио Момос.
Вели да карта је ова непроцењива вредност
пошто се велико благо крије на оном месту
што означено је јасно путачом пурпурном масном.
Он је на децу налик што мисле да ћуп пун злата
на крају дуге постоји те стално ка њему хрле.
- ГРИВАС: А шта би радили друго, не бисмо дреждали ваљда
у оној суморној Теби бројећ' лешеве разне?
Поход на митско благо, признаћеш, много је лепши.
- КОРМИЛАР *(Мрмљајући)*
КРЕЗОС: "Не причај с кормиларом" мораћу ставит' натпис.
- ГРИВАС: *(Наставља говор не обраћајући пажњу на мрмљање Крезоса)*
Ех, где су нимфице оне које сад чезну за мнош
по оним крчмама лучким слане ронећ сузе!
Ипак једно ме теши – њима је горе нег' мени.
- ОСМАТРАЧ *(Ойей урликну силно)*
СА ЈАРБОЛА: Полудесно од прамца црвено види се једро!
То дакле није стење већ нека хитра лађа.
- ГРИВАС: *(Дрекну најближем морнару)*
До заповедника брзо, реци му видесмо лађу!
(Морнар ојрча а Гривас настави)
Оружје у руке одмах и куке спремне нек' буду!
Бацићемо се на њу као на голуба соко
Ил' боље можда је рећи, имајућ у виду циљ*
као орао сури на збуњеног фазана.
- ПОЛИОРКЕТ: *(Излазећи из своје кајије)*
Ево ме! Шта се то збива? Лађа с црвеним једром!
Пловио си на њој, чак и представе игр'o**.

* Колхида према којој плове отаџбина је фазана који се тако и назвао према истоименој реци. Аргонаути су прве фазане донели у Европу. Колхида је онај део Каваског приморја који данас припада Грузији и Осетији.

** Сатирске драме и игре извођене у пловећем пиратском позоришту описане су у *Херојском хексабиблону* Е. Дајча.

КОРМИЛАР У срцу ми се она заувек урезала –
 КРЕЗОС: то пловехе је славно путујуће позориште!
 Представе његове сјајне пратили смо без даха
 док спуштасмо се Нилом са висоравни оне –
 најбоље сатирске игре на њему гледао јесам.

*Две лађе се скоро боковима додирују, а њосаде се браћиме и зрле.
 Неописиво одушевљење настјаје када Ђукас, зајоведник њловећеџ њо-
 зоришија, ускаче на “Антишарџос” у њуној рајиној сиреми.*

ЂУКАС: Здраво да сте јунаци, давно се видели нисмо,
 још из времена древног “Херојског додекабиблona”!
 Ал’ нешто да вас питам, што укотвили сте се
 овде на пола пута до плодне вам Колхиде
 кад зефир баш лепо дува – ко наручен за вас?

ПОЛИОРКЕТ: Кажеш повољан ветар – не осетисмо ни трачка?
 Ето, већ десет дана не мичемо се са места.

ЂУКАС: У неку западосте рупу – мртвају безветровну.
 Али због чега веслачи не раде посао свој
 већ шетају тамо-амо јуначке певајући песме?

ПОЛИОРКЕТ: Кажу да је то древни и опробани начин
 да се призове ветар, и да потребе нема
 залудно да се весла те тако расипа снага.

ЂУКАС: Убедише те у то ти ноторни лењивци?
 Ти си, Зевса ми, наиван када верујеш њима.
 Лењивци увек ће неки значајан измислит разлог
 само да избегну рад и обавезе на лађи.
 Машта је њихова тада заиста неисцрпна.
 Немој слушати њих већ их натерај одмах
 да се весала лате и на посао баце.

ПОЛИОРКЕТ: Полако Ђукасе, друже, прво да наздравимо
 за успех подухвата, одважног предузећа.
(Обраћа се најближем морнару)
 Трчи, донеси вина, знаш већ из мешине које!

ЂУКАС: *(Вадећи исјод оџријача њовећу мешину)*
 Застани дечаче хитри, ево колхидског вина,
 прастарог, с падина кавкаских јужних,
 Ово је вино отац, ма шта то кажем, деда*
 свим оним винима разним које носите собом.

* Стари писци су увек наводили да је Кавказ завичај винове лозе и да је одатле преко
 Понта доспела у Тракију из које се преко Дионисовог култа раширила по Хелад и
 одатле по Европи.

Зайоче весели жамор. Ђукас, као Симпозитархос, џуни* џехаре и куџе и када оконча џо џодиже леву руку (у десној држи џехар као и сви остџали) џе насџаде џишина.

- ЂУКАС: Подижем ову купу у част Бучнога Бога,
за Диониса, за Бакха, за родитеља нам милог!
- ОСТАЛИ: *(У један џлас)*
За Диониса, за Бакха, за родитеља нам милог!
- ЂУКАС: *(После мале џаузе)*
Подижем ову купу за Полиоркета Дичног,
за успех подухвата, одважног предузећа!
- ОСТАЛИ: *(У један џлас)*
За успех подухвата, одважног предузећа!
- ЂУКАС: *(После мало дуже џаузе од џреџходне**)*
Подижем ову купу у част Облаконосца,
у част Небеског Зевса, Громовника и Творца!
- ОСТАЛИ: *(У један џлас)*
У част Небеског Зевса, Громовника и Творца!
- ЂУКАС: *(После, дакле, још дуже џаузе)*
Подижем ову купу за тебанску принцезу,
Антигони у част и напаћеном јој роду!
- ОСТАЛИ: *(У један џлас)*
Антигони у част и напаћеном јој роду!
- ЂУКАС: *(Приметџивши да се мешина исџразнила)*
Нека ми опросте сви они преостали Бози,
овога нестаде вина, те мораћемо сад вашим
част указати џима – ваљда се увредит' неће.
Да би свечаност била, потпуна, к'о што се каже
сатирском сад ћу драмом ваша разгалити срца.
Да л' погаћате на коју представу сада мислим?
- ПОЛИОРКЕТ: Тврдо сам убећен, друже, да мислиш на *Сонестџину!*
- ЂУКАС: На Сонестину, дабогме, парњака она нема!
(Обраћајући се својој џосади)
Шта то чекате? Брзо! Представа нека почне!

* Симпозитархос пуни купе са онолико вина колико носилац купе може попити наискап – дакле снажнијима више а нежнијима мање. Непотребно је напоменути да се Симпозитархос држи веома стриктно редоследа наздрављања.

** Са сваким наздрављањем пауза се повећава а количина вина у пехару смањује.

САТИРСКА ИГРА “СОНЕСТИНА”

ЛИЦА: СОНЕСТИНА – девица са проблемом
 САТИР – раздевичитељ са проблемом
 ПОТАМОС – Сонестинин брижни отац
 НЕРЕЈ – Сонестинин брижни стриц
 СВЕТИ ХРАСТ – Потамосов пријатељ
 ХОР – Дугоншки хор нераида

Сцена I – (Са Потамасом) обала потока (темпера на платну)

Сцена II – (Са Светим храстом) пропланак (темпера на платну)

I СЦЕНА

ДУГОНШКИ Девојка млада и лепа потоку плачући приђе,
 ХОР поток се не види збиља ал’ жубор се чује гласни
 НЕРАИДА: као кад вода се сипа из ћупа у зделу плитку
 наслања се на врбу и грозно ридати поче:

СОНЕСТИНА: О Потамосе, о оче несрећна сам јако
 што тужна девица остах, веруј ми мили оче
 страшније ствари нема од невиности худе –
 толико лепих младића свуда је око мене
 а ја к’о бродоломник песму тад певам ону:
 “Неизмерна се вода протеже на све стране
 докле ми допире око а ја умрех од жеђи!”
 Све другарице моје свога имају драгог
 за шетњу ил’ љубав свеједно, све оне осим мене.
 Не мора леп да буде ал’ не и превише ружан
 да другог замишљат’ морам кад изнад мене легне.
 Не мора ни мудар бити ал’ ни глупак неки
 да стидим се од себе и од другарица својих,
 те лажи стога да причам и другима и себи.
 Не мора бити ни снажан ал’ не и слабић неки
 као малени зечић који из шуме бежи
 најесен кад лишће шушти, зими кад снег шкрипи,
 ил’ напролеће када отапати се почне.
 Зато те молим оче, помози ил’ савет ми дај
 да не бих овога часа у твоје скочила воде.
 Веруј ми, мили оче, кад се девица нека
 у потоку утопи бистром, не претвара се у нимфу
 већ у храну за рибе, ракове и крабе мале,
 те отуд несрећа страшна задеси цео крај.
 Стога помози оче кћери, јединици, твојој.

- ХОР: Тад зачу се дубок глас к’о да из пања беше
неразговетан прво а потом веома гласан.
- ПОТАМОС: о кћери, о Сонестино, помоћи ће ти отац
као увек до сада...
- СОНЕСТИНА: Ако ми помогнеш сада “као увек до сада”
утопићу се одмах, само што скочила нисам!
- ПОТАМОС: Мани се глупости кћери и послушај ме мудрог
болести твојој, мила, лек није лако наћи –
пут те далеки чека: у плодној младој земљи
шума прастих има и пропланак малих.
Поред Додоне града, на једном проланку малом
велики видећеш храст, Зевсово свето дрво,
пријатељи смо стари, помоћи ће ти он.
- СОНЕСТИНА: А како да стигнем до њега, и како ће ми помоћи
јер ма колико свет он ипак само је храст
што жир на грани носи...
- ПОТАМОС: Застани кћери и слушај разума сопственог глас
а не јецаје страсти што странпутицом воде.
До Теспотије ћеш пловит’ на црној, брзој лађи
а онда мораћеш пешке кроз шуме Молоске земље
све до Додоне града и до светога храста.
Чим се приближиш њему замолићеш га лепо,
као малочас мене, испричај истину целу
а потом убери грану из лиснате му крошње,
савитљиву и танку, то нек ти шиба буде.
Мушкарца првог што видиш, био младић ил’ старац,
бирати нипошто не смеш јер ћеш пропасти тад!
Избор је привид само, обмана, превара, увек,
право је увек оно прво решење пред нама.
Дакле, првога кога видиш ишибај га по уду
и твој ће проблем кћери ускоро решен бити.
Спремај се, на пут крећи, ја прилећи сад морам.
- ХОР: Жубор се опет чује, потом наста тишина,
девица, весело, срећно, одскакута са сцене.
И чим нестане она, Сатир из оближњег гаја
придиже се из траве, где их је прислушкив’о,
и грозним повика гласом, да орило се све:
- САТИР: О Потомасе, о оче, помози тужном Сатиру!
Афродитина посла одузеше ми снагу.

- ПОТАМОС: Зар Сатир да изгуби моћи, не верујем у то?
Веруј ми, Сатиру, друже шта би све дао, јадан.
да сам обдарен удом, премоћним, к'о што је твој!
- САТИР: Управо сви проблеми од моћног ми потичу уда.
Послушај причу тужну, тужније не може бити:
Од када на ноге стадох, јарчевске, длакаве ове
рездевичења разна приморан сам да чиним.
Вазда девице разне, девојке, удате жене
ил' горопадне нимфе по ливадама ме јуре
услуге тражећи моје, развлачећи ми уд
к'о да је опште добро, општинско, државно, јавно.
Издржат' више не могу, помагај часна старино!
- ПОТАМОС: Велика твоја мука сломи ми срце скоро
помоћ ти одрећи нећу, помно ме слушај сад!
За мојом ћерком сад крени али се умотај добро,
мужевност сакрити мораш док прави не куцне час!
До храста оног чим дођеш и ти узбери грану
и шибу направи себи, и вребај покрај пута.
Чим неког видиш младића, с малим, млохавим удом,
удичком, што жене веле, ишибај га по њему,
и гле, к'о неким чудом, твој уд добиће он,
а ти, наравно, његов, и невоље нестаће твоје:
ништа женскога рода више те желети неће
чим виде удичак тужни, висуљак смежуран мали!
- САТИР: Хвала ти Потамосе, хвала оче мили!
- ХОР: Шта би све Крезос и Момос, јунаци без мане и страха,
дали за шибу свету, за моћан сатирски уд!
Али слушајмо даље шта то Потамос прича.
- ПОТАМОС: *(Обраћајући се Нереју, кога не видимо)*
Шта кажеш бртате за ово: премудра замисао.
- НЕРЕЈ: О Потамосе, о брате, нешто ми јасно није.
Зар шибом, па била она са светога додонског храста
може се решити проблем стар као Васељена?
Ја не верујем у то пошто сам убеђен тврдо:
“Чуда на земљи нема, на небу или у мору,
изузев за будале којима је све чудо!”
- ПОТАМОС: Потпуно си у праву, наравно да их нема,
Али чудесна јесте та замисао моја:
чим Сонестина млада на пут далеки крене
могућност обљубе тада нагло се повећава.

Та познато ти је ваљда да жене на путу вазда
за обљубама теже са незнанцима разним –
то је за женски род пустиловина права
док су за нас јунаке само херојска дела
достојна имена тог, славног, пустиловног!
Обљубе јунак чини, само онако, узгред,
те и не помиње њих, баш к'о што не прича свима
о храни и пићу на путу – то не занима никог.
Додуше некад се може о гозби зборити штогод
али о обљуби никад, то тема јуначка није!
Уочио си, ваљда, да ће ми пловити кћер
а познато је свима да морепловци никад
баш не бирају много – обљубе шта им падне!
Море, у ово је доба, препуно пиратских лађа
а разбојници морски из нужде ил' сујевеља
не пропуштају ништа, увек обљубе све
што се обљубит' може; дечака, девојку, козу.
Ако баш неким чудом до храста к'о Девица допре
кад кобну учини грешку и шибом чим среди неког
тај ће средити њу: повалиће је на траву
зелену, меку, сочну, к'о створену за то,
нежни јој узети цветак, како глупаци кажу
јер, збиља, шта то са цветом опница нека има?

НЕРЕЈ: Замис'о ти је, брате, премудра, премоћна, силна!

II СЦЕНА

ХОР: На пловидби се ништа значајно десило није
сем пиратског препада једног који се окончало бедно.
Храст у Додони шушти а испред храста стоје
Сатир, већ познат нама с девицом Сонестином.

СОНЕСТИНА: О Дриасе, о оче, премудри свети храсту,
помози девици тужној, ти си ми једина нада.

СВЕТИ
ХРАСТ: Та ниси, јаднице, ваљда, спала, како се каже,
на тако ниске гране да проблем решити можеш
само на такав начин са облом граном неком,
као да довољно нема сисара мушкога рода
који ти помоћи могу на уобичајен начин?

СОНЕСТИНА: (*Љућиићо*)
Ти неки глупав си храст, та зар бих пловила догде
да ми је потребна само грана глатка и обла?
Света ми грана треба, укажи ми на њу!

СВЕТИ
ХРАСТ: Не знам шта да ти кажем, ја светих грана немам,
само обичних ових са лишћем и понеким жиром
пошто сам веома стар – моје је време прошло!

СОНЕСТИНА: Како то мислиш прошло, та зар путовах залуд?

СВЕТИ
ХРАСТ: Некада док су земљом ходали само јунаци
храст беше једино дрво што своје ширише крошње
да би херојима силним сеновит пружио предах
између битака љутих ломна да одморе тела.
У сенци храстова моћних гозбе тад беху славне:
пило се румено вино, крилате ројиле речи!
И на крају свог пута сваки јунак би увек
под крошњу Дриаса лег'о, чврсто стегнуо мач,
подиг'о га ка небу, урликн'о последњи пут,
громогласни свој поклич, у вечни утонуо сан.
А храст би тада нежно, уснуло тело јунака,
прекрио својим лишћем и обгрлио друга
дугачким кореном, снажним, у загрљај херојски.
Тако би јунак с мачем, и свим орујем својим
урастао у корен, садруга Дриаса-храста.
То беше јуначко доба храстова и хероја
ал' сада ново је време букве и пророка лажних.
Ето доживех данас да ме девице муче
глупачким захтевима: света им грана треба
јер веле да ће без ње занавек невине остат'.

СОНЕСТИНА: Да л' си размишљао храсту икад о пожару неком?
Тако ми оца оног, који ме превари опет,
Потамоса са Сама, румени огањ ћеш старче
уместо руменог вина, од мене добит' на дар!

СВЕТИ
ХРАСТ: Та што не рече одмах да ти је Потамос отац?
Понеку свету грану ја увек за блиске чувам.
Ено тамо при врху оријашке ми крошње
гранчице оне свете која је потребна теби.
Пењат' се немој кћери добацићу ти је сам.

Свети храси се прошеже њар њуиа али му не њолази за руком да одбаци од себе свету гранцицу.

СОНЕСТИНА: Видим збиља си стар, немој се мучит' више
попећу се ја зачас, ево већ сам на врху.
Поглед је веома леп, море мирно к'о зејтин
а у даљини је оток, мали, брдовит, шумовит.

- СВЕТИ
ХРАСТ: Мани се острва сад ти грану узбрат' мораш!
- СОНЕСТИНА: Потпуно сметнух с ума циљ што зададох себи.
Ево те гранчице свете, цап, сада си моја!
Али збиља ме копка острво зелено оно.
- СВЕТИ
ХРАСТ: Силази већ једном доле, пробада ме сва крошња!
Реуматичан јесам већ петсто ил' шесто лета.
- СОНЕСТИНА: На земљи ме ето, хоп! А сад да испробам грану.
- ХОР: Сонеситна се окреће према Сатиру, а он, схватајући њене намере бежи са друге стране храста. И тако се они јуре око храста, док овоме, храсту, то не досади те подметнувши корен саплете Сатира. Сонестина Сатира удари светом гранчицом по уду и густа паде магла.
- СОНЕСТИНА: *(Каиљући)*
Чудан осећам терет управо између ногу.
Чекај да пипнем, да видим, ау, шта ли је то?
- САТИР: *(Такође каиљући)*
Чудног ли олакшања управо између ногу.
Чекај да пипнем, да видим, ау, шта и је то?
- ХОР: Магла нестаете нагло баш к'о што нагло паде.
О призора ли чудног! Ено нам Сонестине што поносито ступа Сатирски носећ' уд.
А ено и Сатира са девојачким цветком, рукама крије срамоту, црвени као булка.
- СОНЕСТИНА: *(Превизијајући се од смеха)*
Што си скупио ноге, мислиш да видеља нисам?
Ти мили, чедни Сатиру мој сад проблемчић имаш
а ја, изгледа, твој Сатирски задобих уд.
- СВЕТИ
ХРАСТ: Погрешну свету грану ти узбрала си са мене.
- СОНЕСТИНА: О не, баш је то права, увек сам желела њу!
Сад све много је лакше, ово ми више прија!
Сатирским обдарен удем забавније је збиља од невиности хуе, чувај се, ево ме, стижем!
- САТИР: Ма шта ти на памет паде, не прилази ми више.

- ХОР: Опет се Сонеситна и Сатир, несрећни, јуре око светог храста, и опет лукави храст корен подмеће свој, ено, сад паде Сатир! Паде несрећни Сатир а Сонестина на њега. Дисање само се чује јер меховима сад они што иза сцене раде испуштају те звуке. Бректање започе сад и најзад, чује се крик! Сад се стишава све, изгледа, дош'о је крај. Није нам једно јасно зашто је само један грлени одјекнуо крик када, то деца знају, два крика се морају чути: први при продору уда а други на самом крају, завршног сладострашћа. Заборавише глумци, мада то неважно није.
- СОНЕСТИНА: (Устаје, тресе лишће са себе, и проговара)
Кад се оконча ово сад срећнија сам много само је, ипак, глупо сатирски уд да носим а притом сисе да имам, шта ти Сатиру мислиш?
- САТИР: Можда је сада ред да ја ишибам тебе?
- ХОР: Чим Сатир замахну шибом опет се магла спусти извесно остаде време а онда се нагло диже. Све опет беше к'о пре ал' са променом малом: Збуњеној Сонестини невиност одлете најзад а Сатир поново беше моћни повратио уд.
- СОНЕСТИНА: Да ми је причао неко да ћу ја сама себи невиност одузе'т своју и то не прстом ил' штапом већ у сношају правом веровала му не би.
- САТИР: Живот је непредвидив, како то говоре жапци час крекећеш моћно, са престола – локвања, те краљ баре си целе са поданицима бројним гомилом улизица што твоји крекећу крек, час си у кљуну ждрала, роде ил' чапље беле која ће твојим телом незасите нахранит' тиће. Малочас девица бејаш а сада опет Сатир моћним обдарен удом, руменим као сунце када краљеват почне при самом смирају дана. Теби суђено беше то што си сада рекла, а мени све је исто: с овим сатирским удом раздевичења чиним чак и кад оде од мене!

ХОР: Весело они се сада, Сатир и Сонестина
ухватише за руке и одскакуташе са сцене.
Представи, ето, овој изгледа дош'о је крај!

Силним клицањем сви поздрављају усилу предсјаву.

БУКАС: Шта Полиоркете велиш за ову представу твоју?

ПОЛИОРКЕТ: Збиља много је боља од оне из “Хексабиблona”
само недостаје прича о “Куроњи са Понта”.

БУКАС: Ко то каже, њу хор у епилогу пева.

ХОР: И запловисмо тако, мраморном Препонтидом
те угледасмо на сплаву бродоломника чудног:
сав зарастао у браду, на телу морска му трава
и алге плаве и мрке, и понека омања краба.
Ал' оно што нас збуни, што пренерази нас,
беше титански уд којим веслаше он...

МОМОС: О срећна ли човека, има ли ичег лепшег
од силног титанског уда, о срећна ли човека!!

ХОР: Куроња понтски нам рече да га древно проклетство
стално прогања, мори, већ скоро десетак лета.
Запитасмо га тада ко ли га тако прокле
а он рече да жртва силног је Земљотресца...

МОМОС: Та онда то беше Одисеј, то је бар јасно свима!

ХОР: Тај човек титанских моћи уместо јарбола он је
голем користио уд с црвеним попречним једром...

МОМОС: Али малочас чух да он је веслао удом?

ХОР: Мало је веслао, збиља, а мало и једро држ'о –
његов је титански уд разне могућности им'о
стога и надимци су њему, Политропос и Моћни...

МОМОС: Сад више сумњи нема, то збиља беше Одисеј
јер Политропос значи човек врлина разних.

ХОР: Титански куроњин уд разне је намене им'о:
воће је брао са грана као слоновска сурла
пецао рибу за храну, морске убијао псе,
покривао се њиме ноћу када је спав'о
а дању хлад му је дав'о к'о веверици реп...

- МОМОС: Значи обистинило се то древно пророчанство што га у влажном хаду премудри Тиресија пророковаше ономад разоритељу Троје. Он му прорече јасно све оно што га чека, кад се на Итаку врати и да ће, судбином ношен отпловит некуд далеко својим веслајућ' удом, јер ће му зловни Посејдон поново смрскати лађу. И пловиће он тако до обале далеке где ће га питати жене шта је то чиме весла, шта значи да допрео је до Амазонки оних које мушкога уда никада виделе нису.
- ХОР: Веселим зефиром ношен сплав куроње нашег пловише веома брзо према истоку сунца, тамо где с' зора буди из загрљаја нежног сва румена од страсти непроспаване ноћи. И тако куроња силни доспе чак до Колхиде на ушће Фазанске реке на оно управо место ка коме пловимо сад да однесемо руно залаћано како га назва Јасон, љубимац жена.
- МОМОС: Никад ми не беше јасно зашто је Јасон тако омиљен код свих жена када уопште није моћним обдарен удом већ има удичак тужни много мањи од мог, то верујте ми на реч пошто сам се ономад са Здравком кладио ја да мој мањи је уд ал' ето, суђено беше – опкладу изгубих ту и пет златника лепих. Збиља помислио нисам да може наћи се неко са удом мањим од мог, то збиља неправда јесте!
- ПОЛИОРКЕТ: Да л' је то Ђукасе песма или истинска прича што је оптева хор, реци ми шта је по среди?
- ЂУКАС: Збиља видесмо успут куроњу неког што плови. Ја нисам прич'о са њим већ само жене из хора. Разлога немам ниједног да не верујем њима.
- ПОЛИОРКЕТ: А када се то збило, мислим пре кол'ко дана?
- ЂУКАС: Прекјуче, чини ми се, заправо, уверен сам.
- ПОЛИОРКЕТ: Онда уз мало среће, и добрим ношени ветром можемо га још стићи пошто се он по копну сигурно спорије креће због тежине свог уда. Хоћеш ли Ђукасе с нама пловити до Колхиде?

БУКАС: Мој брод са свога правца никад скренути неће!
 Док жив сам борићу се с непријатељима муза.
 А пророкујем сада – запамтите то добро:
 И када мртвак будем, ил' како би то лепше рек'о
 драги мој Полиоркет, становник света идеја,
 дакле, отмени мртвак, нешто слично мудрацу,
 тада ћу противник бити страшнији него пре,
 ономад, док бејаш жив, обасјан зрацима сунца.
 А сад ми остајте здраво, а ви лењивци, на весла!

Пловеће позористије се брзо удаљава док монотони бубањ даје ритам веслачима.

ПАУЗА

Полиоркеј и другови шетају удосађено по њалуби. Веслачи машу веслима да би их хладили и њерали инсекције. Момос мирно њеца и његов пример делује на друге ње му се придружују. Пецају сви. Ипак на крају им и њо досади.

ПОЛИОРКЕТ: Сад ми је досадно опет, шта да радимо сада?
 Пловидба чека нас дуга а ветра ниоткуда.

МОМОС: Хајде да играмо шуге, лађа је за то згодна
 на њој се тако лако може скршити врат.

Играју шуге њрчећи по ограда њалубе и по конојцима јарбола и вичу бесомучно “шуга-шуга”. Полиоркеј њрилази љавном јарболу, њљуцне и каже:

ПОЛИОРКЕТ: Пуј пике више се не играм!

По њом леже у лежаљку висећу и љунђа.

ПОЛИОРКЕТ: Сад ми је досадно опет, шта ли да радим сад?
 Пловидба чека нас дуга, а ветра ниоткуд нема.

ГРИВАС: Кад су млохава једра и срца млохаве тад.
 Ипак решење постоји – нек позовемо хор.
 Да нас забави мало представом оном древном.

ПОЛИОРКЕТ: На коју представу мислиш, на “Белерофонта: можда?

ГРИВАС: Читаш ми друже мисли, то ми је баш на уму.

ХОР: *(Из све љ ласа)*
 Белерофонт
 херојска драма

БЕЛЕРОФОНТ
херојска драма

- ХОР: Из тамног, олујног неба, бели крилати коњ спушта се према сцени, спушта, споро, лагано. Бљештави ратник у седлу, мора да неки је херој, такво бар држање има, озбиљно, поносито. Коњ је, наравно, крилат, јер шта би тражио горе, на небу, бескрилни коњ...
- МОМОС: По који већ морамо пут гледати драму ову само из разлога једног што створи је Полиоркет.
- ХОР: Крила клепећу снажно све док се направа бела не спусти некако доле, на сцену испред нас. Ратник подиже тада високо десницу своју и моћним кликтавим гласом изроји речи ове:
- БЕЛЕРОФОНТ: О ви смртници тужни, о поземљари бедни докле ћу морати стално да се из града идеја на црну земљу спуштам не би ли помог'о вама кад у несрећу, гадост, услед глупаштва свога заглибите до гуше...
- МОМОС: Досадно ми је много, све ово већ напамет знам. ведри нам дајте комад не ове јуначке лажи! Боље би много било да смо се после шуге играли мало жмурке – лађа је zgodна за то.

Крезос и Гривас се слажу са њим и њих тројица играју жмурке као да их представља не занима.

- БЕЛЕРОФОНТ: Тада тврдите ви да је судбина ваша да муке трпите стално од авети, наказа разних, али авети гадне, сви ти акрепи грозни, из мрачних умова ваших, све то само је одраз грозоте ваших душа, а после зовете мене да се, по који већ пут, опет борим за вас. Ви сте створили њих те збиља праведно јесте да их сопственом снагом све уништите редом. Ал' женске кад вапаје чујем и сузе девица нежних увек се ступитим доле као и овога пута. Ипак, једнога дана можда вам нећу доћи, а онда, шта ће те тад – да л' ће те бити кадри све своје да скупите снаге и савладате то зло?

- ХОР: А сад се са леве стране страхан појављује Акреп дивовскога је раста – црвенодлака тела.
- ПРВИ АКРЕП: Сунчани ратниче, дрски, ко је то тебе звао да се из града идеја спишташ овде, међ’ нас? Тако бљештав и надмен, охоло, осиноно долазиш амо и кудиш те поземљаре тужне прљаве, црне и ружне...
- МОМОС: Ех, овај претера збиља, није баш так’о стање.
- ПРВИ АКРЕП: Ми живимо на земљи, а не у граду идеја уредном, бљештаво чистом, где баш и није проблем сачувати свој сјај, док ми морамо стално обрађивати земљу, орати, сејати, жњети да би смо напокон, најзад бели испекли хлеб. И захвални смо сунцу које нам греје тела, небу што нам дарује кишу и разне певамо песме да убрзамо све то...
- МОМОС: Тешко је слушати, збиља, акрепско трућање ово. *(И иџра жмурке се насїавља)*
- АКРЕП: Дакле, ми радимо стално да би бисмо живели само на овој родној нам земљи и поносни смо врло што поземљари јесмо како ти називаш нас у надутости својој...
- БЕЛЕРОФОНТ: *(Грохоїом се насмеја)*
О ти наказо гадна, о бедни поземљару!
Оно чиме се хвалиш као одликом људском да целог дана рије, оре, гамиже, копа –
– то може и кишна глиста, жути ваљкасти црв, балегар, кртица, ровац, и да не набрајам још редом гамади оне које у земљи живе, хране се и множе...
- МОМОС: Лепо изрече ово, види се мудар младић. *(Оїеїї ірекида “жмурке” и насїавља да слуша)*
- БЕЛЕРОФОНТ: Зар је судбина ваша да баш целога века будете као мрави, или к’о звери неке које само за борбу за сваки залогај знају или за женке своје...
- МОМОС: Е, ово ми се свиђа: “за женке борећ’ се своје”.
- БЕЛЕРОФОНТ: Зар белосвесна бића да останете вазда? Та зар вам жеља није да се једнога дана

кад вам богови силни разум дадоше неки
и моћ говора с њим, не уздигнете сами
и да снагом свог ума себи створите град,
свеједно, било какав, не мора град идеја
већ само обичан градић.

МОМОС: Овај се занео много, никада кртице, црви
град свој подигли нису већ ил' се ушуњају
или зграбе на препад неки постојећ' град.

БЕЛЕРОФОНТ: На вама, дакле, је избор, то напомињем сада,
да л' ћете вазда тужно по црној пузати земљи,
и распасти се потом и претворит' у њу,
ил' ће те стремећ' ка небу полетети над њом
и да једнога дана кад вам се примакне крај
нестанете у бљеску, а не да свакога дана
све да сте ближи смрти и црној гадној земљи
тако да тежите само упорно тврдећи притом
да вас је судбина тако одредила за то.
И поново вам велим – само на вама је избор!

АКРЕП: О ти ратниче силни, на том крилатом коњу,
о ти посинче сунца, о небески јахачу!
То што си рекао сада заиста лепо звучи
али да ли ти мислиш да нама жеља није
да у граду идеја, или било ком другом,
живимо макар за часак, уместо свега овог
рада по црној земљи...

МОМОС: Види, види, ово постаје занимљиво...

АКРЕП: Зар си толико надмен да се досетио ниси
откуда град идеја, и сваки други град?
Истину морам ти рећи, иако је слутиш:
и ти, и сви они други који по небу лебде
и што у граду живе одраз једино јесу
свих лепих жеља наших, неостварених чежњи,
маштања поред ватре после напорног рада.
И знај ратниче дрски да само нашом снагом,
и сталним ринтањем нашим постојање је стек'о
ваш сјајни, бљештави град и сви ви у њему редом.
Када те видим оваквог, надутог, охолог, дрског,
дође ми да у трену уништим тај ваш град
са свима вама скупа, али помислим тада
имам ли ја то право, да поземљарима тако
одузнем веру и наду, смисао постојања.

Зато ме ратниче почуј, док сам још добре воље
одлети горе к' небу, у свој враћај се град,
а вратити се можеш кад год зажелиш ти
али се пристојно, лепо, учтиво понашат' мораш.

МОМОС: Лепо му овај саветује Акреп – ја бих га послушао.

ХОР: А небески се ратник чувши те презриве речи
насмеја некако страшно металним, тврдим гласом,
а очи му, небеско плаве, од силног бљеснуше гнева
те из корица одмах оштри извуче мач
и подиже га високо ове ројећи речи:

БЕЛЕРОФОНТ: О ти гнусобо гадна, о покретна изложбо беде!
Зар ти да претиш граду, ти да му поклањаш живот!
Да ли ти стварно мислиш да су те ситне душе
заиста имале снагу бљештав да створе град?
Ал' ја, међутим, дрипче, снаге довољно имам
да ти одузmem живот и тако спасем беде.

ХОР: Чим то изрече ратник хитрим покретом мача
одруби Акрепу главу а тело, гломазно, ружно,
са гађењем мачем гурну у једну оближњу рупу.
А онда, љутит веома, говор започе страсни.

БЕЛЕРОФОНТ: Одвратни рече дрзник да је велики град
и сви њему што живе, према томе и ја
славни небески јахач, митски ватрени ратник,
плод маштарења тужног тих бедних подземљара
док поред огњишта чуче гадне кувајућ' каше
за своје крезубе бабе и одвратну дечицу бројну?
Тако бедници, дакле, кад нису у другом послу
силан узлет тад дају напаћеној им души
и тако, по сопственом ћефу, велики стварају град.
Добро што убих дрипца, шта он то мени вели
да ја из користи само помажем људски род,
јер ако нестане њих – нестане и мој град.
Шта тиме гњида мисли, да неки свој враћам дуг
те сам у обавези, као надничар тужни
за неке убоге новце, пос'о да радим тај.
Шта ми још рече нитков, ох да, он стваран јесте
а ја сам сенка, привид, одраз њихових душа.
Та зар не знају они да је велики град
старији од свих људи, старији од свих звери,
старији од биља, стења, земље и целог света!
Тај свет је одраз само једне идеје од многих

које ковитлају градом и умовима нашим.
Светови само су нама опити научни, мали,
вид, дакле, забаве, шале, радозналости ил' хира.
За мене Акреп гнусни да тврди да неки сам привид,
утвара или сена, а он да оно је право,
основни састојак света из кога рађа се све!
Добро што убих дрипца, одрубих гнусну му главу
али је штета права што само једну је им'о
те се, авај, у трену заврши нагло све!

ХОР: Ал' тад зачу се шкрипа те се, уз тресак и буку,
на сцени Химера створи, троглава славна она!

БЕЛЕРОФОНТ: Небо ми улиши жеље, и посла троглаву ову!
Дела да видим сада да л' ће ми успети наум:
једним ударцем три, одвратне, одрубит' главе –
хет-трик митски то зову познаваоци предања.

ХИМЕРА: Немој блебетати момче, сачувај нешто даха
за ово сад' што ти спремам а нико још видео није:
двоглави напад са бока а једноглави спреда –
то коси поредак зову сви зналци ратне вештине.

ХОР: Двобој сад започе сложен по правилима бојним.
И то потраја дуго док прво не попусти пажња
троглавој Химери нашој те јој небески ратник
једним ударцем кружним две страшне одсече главе,
лављу и змијску ону али му измаче козја!
У жару борбе ратник то још уочио није
и зато ликоват' стаде због хет-трика свог митског.

БЕЛЕРОФОНТ: Ја сам највећи борац, до сада у повести митској:
једним ударцем три, одвратне, одрубих главе!
Ох, шта ми то очи виде – јарећа измиче мени!
Обруках се сад страшно, наум не испуних свој
те ме никада више у миту помињат неће.
Али “шта је, ту је”, како кажу сељаци
када им град са неба уништи виноград цели,
ова ће јарећа глава платит' сада за све!
Шта ли ћеш јарче сада: бежат' у долину плаву
или на врх планине, ил' можда мислиш јарче
да сињим запловиш морем и Нераиде плашиш?
Немој се бринути јарче, ја сам пријатељ твој
стога ћу те поштедет' свих тих тешких дилема,
њуши јарче по земљи пут до леденог Стикса!

- ХИМЕРА: О небески јахачу, сунчани ратниче силни,
плавим небом те кунем поштеди бедни ми живот!
Последња сам од рода химера и медуза
који је некада давно земљом владао целом.
Управо моја је мајка Геа богиња стара
од које потиче све што после Хаоса наста
и зато пусти ме сада мајци да вратим се својој.
- БЕЛЕРОФОНТ: Хоћу, зашто да не, послаћу те ја мајци
тамо у утробу њену сада, овога часа,
ал' успомену неку ипак задржат' морам
и стога твоју ћу главу јарчевску, одвратну, ову
приодат' својој збирци, те ће, уз претходне две,
украш прелепи бити или на прамцу лађе
или изнад камина као што обичај јесте.
- ХОР: И ратник небески тада једним ударцем мача
одсече последњу главу Химери несрећној нашој.
- БЕЛЕРОФОНТ: Све једно лепше од другог; прво акрепчина дрска
која одржа говор земљораднички неки,
а потом Химера гадна, која без краја и конца
генеалогско стабло објашњаваше мени.
Та они су старог порекла али и поред тога
вредно, напорно, раде за разлику од мене.
Да, да, славна су рода, лажу ме дрски дрипци,
пламена утроба земље, веле, изроди њих.
Ех, да ми је те среће и да се овога часа
отвори црна земља и да ја сиђем доле
те да ишчупам лако утробу пламену њену!
Али јалова земља материце сад нема
створове нове да рађа који би владали земљом
већ гадне црве само, стоноге, ларве, ровце.
Ето, чикам те земљо, чикам те отвори се
да ти оштрицу мача у црно забодем срце,
да ти утробу гадну зубима ишчупам зачас!
- ХОР: Те су страхотне речи тишину изазвале,
нестадоше сви звуци, као да утрну све,
само се дисање чуло – ратника, а кога другог.
Потом се осети потрес, слабији а после јачи
док се одједном, нагло, земља отвори црна.
Нестаде небески јахач, скупа с крилатим коњем,
прогута гневна их Земља, к'о да их није било.
Ал' убрзо затим снажни се зачуо глас.

- БЕЛЕРОФОНТ: О гадна нутрино црна зар мислиш да ти си кадра мене да усмртиш сад сумпором смрадним и лавом? Зар ти беднице не знаш да сам бесмртник ја? Неуништив сам ратник, неуништиви, чујеш!
- ХОР: Тишина настаде опет, напета нека, мучна да би се, кад би га било, зујање дрског комарца, Белзебубовог слуге, чуло к'о слоновска јека.
- МОМОС: Пропаде, несрећни ратник, ах нека, дрзак је био. Много је веће јунаке од овога поменутог гордост, охолост, дрскост већ отерала у гроб. Небески јахач, к'о што му већ име само каже, по небу је јездити мог'о а не по земљи црној, хрлит' у утробу Земље без неког разлога већеп препоручљиво није никоме, па ни њему!
- ХОР: Видевши обрт стања, промену ову што наста акрепи са свих страна покуљаше на сцену.
- ХОР АКРЕПА: Ех доживесмо најзад наше да дође време. Збацисмо окове срама, збацисмо дрског јахача! Време је промена дошло, време среће, слободе. А слободи се ваља радоват' како пристоји: брзо доведите сада леподупу девицу ону а ви, акрепи мали, станите сви у ред – за све довољно биће девица, хлеба, игара!
- МОМОС: Могу ли и ја са вама у свети да станем ред?
- ХОР АКРЕПА: Ово је ново доба, ово је нови век свако је добродош'о са нама у ред да стане. За свакога довољно биће девица, хлеба, игара!
- МОМОС: Ето ме, хрлим и ја, у ваше редове ступам!
- ХОР АКРЕПА: Момоса послушајте, и неодлучни ви што с неверицом сада, гледате представу ову! Време промена дође, радости, среће, слободе за све који са нама у нови похрле век!
- ДЕВИЦА: Милости, милости тражим, ах послушајте мене! Ја посвећена јесам бозима светлим са неба!
- ХОР АКРЕПА: Ућути девице дрска, ућути кажемо ти! Лепо је теби било док си с ратником скупа владала земљом целом и смејала се нама. За промену ћеш сада и ти приложити жртву и мајка добра ћеш бити акрепчићића бројних.

- ДЕВИЦА: Ох пустите ме звери, небески ратниче, где си?
Дођи, долети са неба, судбине страшне ме спаси!
- ХОР АКРЕПА: Нема ти девице спаса, нема ти више јахача
који ће на твој миг, хитро дојездит' с неба,
за ново спремај се доба и шири бутине беле!
- ДЕВИЦА: Помози ратниче светла, помози ми што пре!
Њихове похотне руке већ осећам по себи!
Одвратни длакави Акреп само што продр'о није!
Одоловати дуго, веруј ми не могу више!
- ХОР АКРЕПА: (Посмешљиво понавља њене речи)
Помози ратниче светла, њихове похотне руке
већ осећам по себи, а онај длакави Акреп
само што продр'о није, помози ратниче светла!
- ХОР
НЕРАИДА: Наједном тутњава страшна прекиде ову грају:
црна се отвори земља, и црни изађе ратник
с кравим, огромним мачем и грозним урликну гласом.
- БЕЛЕРОФОНТ: О где сте акрепи гнусни, о где сте смрдљива багро!
Дођите да вас сецкам јер мој преклиње мач:
жедан сам акрепске крви, жедан сам, жедан много!
Црна нутрина земље жеђ ми угасила није!
- ХОР
НЕРАИДА: И сунчани, небески ратник својим дугачким мачем
као јутарњи косац уредно жито кад коси,
редом одсецаше главе збуњеним акрепима
али, у пола посла, застаде, чувши са неба
одлучан, божански глас – то Бог-Дугонг беше!
О, слављен буди занавек Боже-Дугонже силни!
- БОГ ДУГОНГ: О доста досадног клања, довољно проли се крви!
Немој да неко ми мрдне, ни прстом, ни обрвом више!
- ХОР АКРЕПА: Твоје су Дугонже речи заповест за све нас.
Ипак пресуду неку мораш на крају дати
јер овај небески ратник погуби многе од нас.
- БОГ ДУГОНГ: Шта је, бре, акрепи са вама, ви се цењкате с богом?
Та ја нисам Цекоба, пастирски неки демончић
да се о броју оваца које се дају за жртву
цењкам с народом својим од зоре до заласка сунца!
- ХОР АКРЕПА: Нека нас овај овде баш све покиље редом
али се, Дугинже-боже помаћи нећемо збиља
док пресуду ти не даш – без правде живота нам нема!

БОГ ДУГОНГ: Добро де, нека вам буде, дакле, пресудит' ћу 'вако:
 Ви ћете, акрепи моји, са својим наставит' радом,
 црну обрађујте земљу и гајите рогату стоку.
 Девице, вама је дужност, винограда да има
 и вина довољно увек за мене и другове моје.
 Ти, Белерофонте горди, о кошницама се брини,
 редовно пчеле на пашу по гори и долу да водиш.
 Ал' немојте мислит' да ја се одричем посла:
 Девицу нежну ћу сада пред вама обљубит' лично,
 тек тако да се зна шта су божанска посла.

ХОР

НЕРАИДА И *(У истии глас)*

ХОР АКРЕПА: Представи ето овој изгледа дође крај!

КРЕЗОС: Изгледа помаже драма, надимају се једра!
 То је, како се каже, театротерапија права.

СВИ

ЗАЈЕДНО: Ура!

МОМОС: Пловидба ова, ето, сад се наставља опет
 јер вам признати морам да сам мишљења био
 да се никада више одавде нећемо маћи.
 Да ћемо остати вазда као камена хрид
 усамљена и тужна у валима сред мора.

ОСМАТРАЧИ: Чувај сее, хрид са десна, једно стотинак стопа
 удаљена од прамца, на леву обрћи страну!

КРЕЗОС: Лаганим покретом руке кормило обрћем ја!

ПОЛИОРКЕТ: Спуштај брзо једра и одмах бацајте сидро!
 Са оне кршне се хриди дим бели изгледа диже –
 поморци морају увек помоћи сабраћи својој!

МОМОС: Авај, ветар опет стаје, али то они
 тешко си га њима, не примећују сад.
 Ја пристајао не бих, то можда заседа јесте
 неких подлих пирата – боље да пловимо даље!

ПОЛИОРКЕТ: Ћут' бре, не говори више, стално слутиш на зло
 још пре похода оног кад кренусмо на Тебу;
 Те пророчанство је јасно: "Од седморице један..."
 Те "шта ће нам жене на лађи, посебно Антигона
 од проклетог соја Едипа мамојебца!"
 Ал' видиш ништа се страшно нама десило није:
 нит' падосмо под Тебом, нит' нам потону лађа.

- ГЛАС СА ХРИДИНЕ МОРСКЕ: Ехој ви тамо са лађе, што застадосте овде?
Пустите ме на миру, људско не желим друштво!
Дугоруне су козе једини моји другари,
мекећу док их стрижем и млеко ми укусно дају.
- ПОЛИОРКЕТ: Познајем овај глас, то је пустињак Симон!
- СИМОН *(Раније џустинњак)*
ОСТРВЉАНИН: Нисам више пустињак, моје је ново име:
Симон са острва ил' Славни Острвљанин Симон.
- ПОЛИОРКЕТ: Заиста право име за ново стање ствари.
Ми се видели нисмо још од рата за зуб*,
управо овог бога што сад плови са нама.
- БОГ ДУГОНГ: Тада сам био ратник, мудрац, љубавник силни
или како би песник то у сликама рек'о:
био сам сечиво мача, а био и мач сам,
био сам реч у свитку, а био и свитак сам,
био сам, хм, био сам, ма то и важно није.
- МОМОС: Ма како важно није, то најлепше је од свега!
Био си, дакле, удичак у оном процепу влажном,
а био, како сам кажеш, и сам процепчић влажни.
То је успело досад само Тиресији оном
и женско и мушко да буде ал' ти надмаши њега
те полни си постао уд, и мушки, и женски, и средњи.
Кажу како је бити полни процепчић чедни
кад устрептало чека уд моћни да му се сјури?
Да ли се зноји од страха, од чежње или од страсти
ил' равнодушно чека испуњење свог циља?
Ах, то изрекох дивно – чекајућ' испуњење!
- БОГ ДУГОНГ: Ма то је, Момосе, била, како се каже, фигура,
песничка слика, не збиља, та зар не мислиш ваљда
да бих био у стању полни процеп да будем –
ма то не приличи мени и моме новом рангу!
- ПОЛИОРКЕТ: Управо нови те ранг разрешава свих стега
и обзира моралних оних што спутавају нас.
Признај, Дугонже брате, ипак си малчице пробо?

---

* Види *Одонџоанабазу у Херојском хексабиблону* Е. Дајча (Београд, Друштво пријатеља муза, 1993.)

БОГ ДУГОНГ: Ма шта вам на памет пада, ви гори сте нег' пре умето поштовања што заслужујем к'о Бог још горе терате спрдње – та казнићу вас ја!

МОМОС: Претвори ме у процеп да делим твоја знања ал' не у процеп крављи, козји или овце неке те да целога дана трпим пастирску страст већ у племенит процеп девице или нимфе – ти знаш шта је већ боље, испробао си све!

БОГ ДУГОНГ: Добро де, кад већ тражиш претворићу те сад у полни процеп баш ове девице Сонестине*.

Дугонг њодиче руку, на главу је Момоса сџави и онда деси се чудо, несџаде Момос са сцене.

БОГ ДУГОНГ: Ето испуних жељу дебелог блудника Моме, он је сада процепчић девице Сонестине.

СОНЕСТИНА: *(Пиџајући се међ' ноге)*
Ја не осећам ништа – тамо је исто стање

БОГ ДУГОНГ: Причекај Сонестино да нам се Момос снађе ускоро ћемо гласе некакве чути од њега.

МОМОСОВ *(Одјекујућ измеђ' Сонестининих ногу)*
ГЛАС: О баш је лепо овде само је мало мрачно!
Дедер бре Сонестино рашири ножице мало.

СОНЕСТИНА: *(Савијајући се ѓрема бедрима својим)*
Не пада ми на памет – ја манијакиња нисам.

МОМОСОВ
ГЛАС: Малчице рашири само да видим своје другаре.

СОНЕСТИНА: Не причај више будало, немој зуцнут' ни речи!

МОМОСОВ Е да знаш Сонестино, причаћу, досадно, стално,
ГЛАС: као и увек до сада, док ми не извршиш налог, те мало рашириш ноге да светлост сунца видим.

СОНЕСТИНА: Ма не пада ми на памет – осветићу ти се већ!

ПОЛИОРКЕТ: Хајде Дугонже мудри прекини глупости ове поврати раније стање, јер збиља није у реду да нежну Сонестину на такав мучиш начин.

БОГ ДУГОНГ: То збиља сметох са ума, зашто бих Сонестину девицу без мане и страха на такав мучио начин.

* Она се сакрила у бурету са јабукама да би избегла судбину даље пловодбе на пловешем пиратском позоришту (П.П.П.)

МОМОСОВ   Застани Дугонже, брате, мени је овде баш лепо!
 ГЛАС: Ето, навикох се на мрак, на влажно стање ово.
                      Сад ми је бриткији ум, сад спознао сам више,
                      за ово задње време, док сам девичин процеп
                      него за све оне године дуге док сам јуначина био.
                      И саветујем сад свима: боље је женски процеп
                      макар за часак бити него ли херој и глупак
                      целога свог живота, ех, да, много је боље!

БОГ ДУГОНГ: А шта сада да радим, да ли да Момоса вратим
                      к'о што девица жели ил' да остане тамо
                      још један пловидбе дан – шта ми чинити ваља?

СОНЕСТИНА: Вади га брзо одавде, да ли ме дебели чујеш?

БОГ ДУГОНГ: Е кад ме вређаш, оставићу ти га још!

МОМОСОВ   Та ти Дугонже ваља, померат' немој још мене
 ГЛАС: јер ме свето сазнање целога испуњава!

Сонестина чучну нагло и њочне мокрић' њо њалуби.

СОНЕСТИНА: А шта сад кажеш на ово, да л' ти се много свиђа?

МОМОСОВ

ГЛАС: Вадите ме одавде, ово за људе није!

БОГ ДУГОНГ: Добро, сачекај само да Сонестина сврши
                      ваљано свој задатак, а онда ћу те вратит'.
                      Јесли ли готова кћери, нема ни капи више?

СОНЕСТИНА: Изврсно, никада боље олакшала се нисам!

Дугонг сипавља руку на Сонестинин афродитин брежуљак и изговара свечаним гласом:

БОГ ДУГОНГ: Ексо, Момосе, ексо, апаге Момосе сад!

Збиља, одмах се Момос ојечи на њалуби сивори, додуше њомало влажан али са важним лицем.

МОМОС: Видим да дивите се, да завидите мени
                      пошто још нико до сад смелости имао није
                      женски да постане уд, и да из тога угла
                      помало влажног и мрачног, искоса проматра свет.

ПОЛИОРКЕТ: И шта си одатле вид'о, патос палубе само?

МОМОС: Вид'о сам људске душе, непатворене, чисте
                      лелујаво и јасно и све њихове жеље...

ПОЛИОРКЕТ: *(Прекидајући ља)*

Како је могуће то: “лелујаво и јасно”?

- МОМОС: А како би ти опис’о слике – одраз са воде, са површине мора у руменом смирају дана? Дакле да наставим причу: гледам ја тако душе, жалим их, тугујем с њима знајући њихову муку – све оне за девицом жуде, заправо њеним удом (што тад био сам ја), али не смеју, јадне, да испоље ту страст пошто на лађи увек мора постојат ред – ту места Еросу нема!
- ПОЛИОРКЕТ: Дакле, тај женски уд свету способност има да чежњу мушку рађа и када ове нема? Веруј ми, Момосе, друже, ову девицу никад нико приметио не би да не постаде тема, док, ето, Антигону нико не помену досад а управо је по њој и именована драма.
- МОМОС: Антигона је за све који познају мит остала тамо у Теби зазидана у рупи. Спаса јој отуда нема као и сваком другом који законе крши правдајући то нечим: сестринском обавезом или божанском вољом.
- ПОЛИОРКЕТ: Ти си Момосе збуњен – та она је овде са нама, на овој плови лађи, “Антиаргосу” славном, да бисмо тако супа задатак извршили свој: златно вратили руно поново на Колхиду и тако прекинули, назад, крвави мит.
- МОМОС: Ма и да вратимо руно мит се прекинут’ неће” крвави ће се пир на истом наставит’ месту чим мушке избију маље седморици синова дичних јунака без мане и страха што остадоше под Тебом за гозбу лешинара, супова, орлова, врана.
- АНТИГОНА: *(Нагло се њојављује)*
Прекини Момосе, доста, зар ти довољно није свих оних мука и јада те сладострасно сада набрајаш лешинаре крваву описујућ’ гозбу! Ето ме овде са вама, та зар то није доказ да се побећи може из неког крвавог мита?
- МОМОС: Можеш да причаш шта хоћеш, свеједно тебе нема – ти зазидана јеси у оној тебанској рупи.
- АНТИГОНА: *(Показујући своје њело)*
Ма шта то Момосе причаш – ево ме овде живе! Ово је моја коса, ово су глава и врат, груди, бокови, стомак – да ли да набрајам још?
- МОМОС: Настави, баш ми се свиђа, а шта је сад на реду?

Антигона ућуџа и џрекри своје џело.

МОМОС: Рекох вам пријатељи да узалуд је све – никакав повратак руна мит овај прекинут неће. Што се Антигоне тиче и ту је стање јасно она је зазидана и измигољит' неће никада судбини својој – свеједно да ли је она у некој тебанској рупи или на овој лађи – ово је друго још горе јер смо тако са њом сад зазидани и ми пошто се ова лађа никада макнути неће, никада неће она допловит' до Колхиде – блудет' ће тако стално сланим стазама морским док не помремо сви!

ПОЛИОРКЕТ: Можда је Момос у праву, али, свеједно, ипак пловит' се мора некуд па макар за Колхиду, макар у паклено ждрело, али пловит' се мора! Кретати упорно негде макар у извесну пропаст само не стојит' у месту и оплакивати себе.

МОМОС: Полиоркете друже, ја малодушан нисам али како се кретат' – како да плови лађа када не дува ветар, кажи ми, како да плови?

ПОЛИОРКЕТ: Ја ћу дувати, веслат', зубима ћу је вући. Ако не помогне све то у морски скочићу талас и запливаћу полако док не допливам некуд а негде допрети морам: ил' на копно, Колхиду, или у морско ждрело, свеједно ми је где!

Полиоркеџ наједном ућуџа и њуџи ваздух, уџире џоџлед у даљину а онда џоново високо дџжући џлаву удише и издише џолако.

ПОЛИОРКЕТ: Њушим ли то олују, баш осећа се снажно оштар, прородан мирис пријатељице старе. Ено, сад виде се јасно црни облаци они. Везујте чврсто једра и сви на своја места. Наша лађа ће најзад заплвит' једрима пуним, Још пре смираја дана стижемо у Колхиду!

Снажан олујни веџар надима једра лађе и једва чују се џласови хора нераида.

ХОР
НЕРАИДА: Лепше музике нема од овог бесног хука. Живот је пловидба само, са циљем али без краја. Што се већ представе тиче она је окончана, упловила је она у своју безбедну луку у ваша племенита срца и ту се укотвила.

КРАЈ